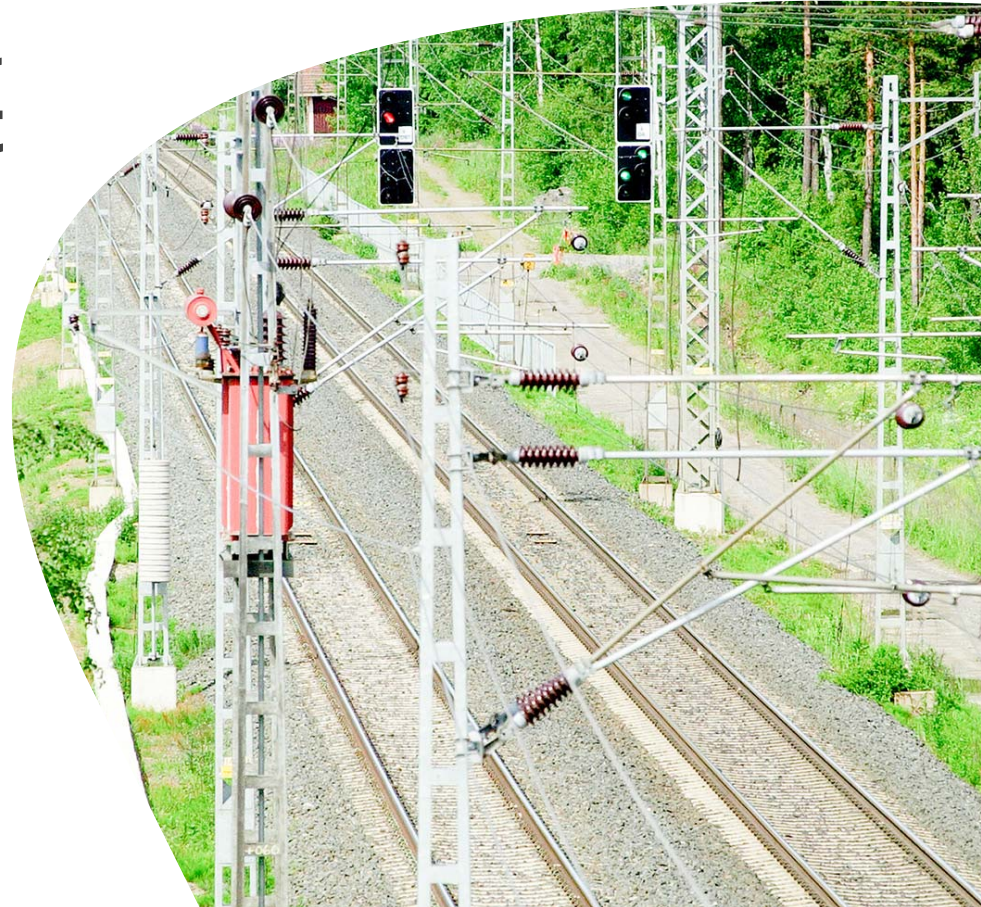

Rautatiealan **SÄÄNTELYELIN**

Säätelyelimen rooli ja toiminnan painopisteet vuonna 2017

Riikka Ristinen

Säätelyelimen sidosryhmätilaisuus
16.11.2016

Sisältö

- Sääntelyelimen roolista
- Katsaus kuluneeseen vuoteen
- Toiminnan painopisteet vuonna 2017

Sääntelyelimen roolista

Rautatiealan sääntelyelin

- Perustettu jokaiseen EU-jäsenvaltioon
- Tehtävänä on huolehtia markkinoiden toimivuudesta ja siitä, että alan toimijoita kohdellaan tasapuolisesti ja syrjimättömästi
- Itsenäinen viranomaistoiminto, joka toimii Trafin yhteydessä
- Alan toimijoista riippumaton valitus-, oikaisuvaatimus- ja valvontaelin
- Ratkaisee asioita alan toimijoiden aloitteesta tai omasta aloitteestaan
- Toimivalta ja tehtävät perustuvat rautatielakiin sekä komission antamiin täytäntöönpanoasetuksiin

Säätelyelimen päätöksenteosta

- Säätelyelimellä on laaja tiedonsaantioikeus
- Päätöksentekoon liittyy määräaikoja
- Säätelyelimen päätös sitoo asianosaisia
- Säätelyelin voi asettaa pyyntöihinsä vastaamisen sekä päätöksensä noudattamisen tehosteeksi uhkasakon, teettämisuhan tai keskeyttämisuhan
- Muutoksenhaku: hallinto-oikeus tai markkinaoikeus

Rautateihin liittyviä asioita käsitellään useissa eri viranomaisissa – esimerkkejä eri viranomaisten tehtävistä

- Liikenteen turvallisuusvirasto
  - Rautatiejärjestelmän turvallisuusvaatimusten noudattamisen valvonta
- Liikennevirasto
  - Valtion rataverkon haltija
- Kilpailu- ja kuluttajavirasto
  - Ratkaisee eri toimialoja koskevia kilpailuasioita yleisen kilpailulain perusteella
- Rautatiealan sääntelyelin
  - Rautatiemarkkinoita koskevat kilpailuasiat rautatielain säännösten tai komission antamien täytäntöönpanoasetusten puitteissa
    - Keskeisenä tehtävänä rataverkolle ja rautatiealan toimijoille tarjottavien palveluihin pääsyn varmistaminen

Esimerkkejä tapauksista, jotka voivat kuulua sääntelyelimen ratkaistavaksi (1 / 2)

Rataverkolle pääsy

Rataverkon haltija ei ole jakanut ratakapasiteettia tasapuolisesti ja syrjimättömästi

Ratamaksun perusmaksu ei perustu suoraan rautatieliikenteen harjoittamisesta aiheutuviin kustannuksiin

→ Tiettyihin rataverkon haltijan päätöksiin voi hakea oikaisua sääntelyelimeltä

Esimerkkejä tapauksista, jotka voivat kuulua sääntelyelimen ratkaistavaksi (2 / 2)

Palveluihin pääsy

Palvelupaikan ylläpitäjä kieltäytyy tarjoamasta kaluston pesupalvelua eikä kykene osoittamaan toteuttamiskelpoista vaihtoehtoa

- Palvelujen hakija voi pyytää sääntelyelimen ratkaisua ja sääntelyelin voi ryhtyä tarpeelliseksi katsomiinsa toimenpiteisiin varmistaakseen, että asianmukainen osuus palvelujen tarjonnan kapasiteetista myönnetään hakijalle

Palvelupaikan ylläpitäjän perimä korvaus pyöränsorvauspalvelun käyttämisestä on hakijan näkemyksen mukaan liian korkea

- Sääntelyelin voi tutkia ja ratkaista, ylittääkö peritty korvaus palvelun tarjoamisesta aiheutuneet kustannukset lisättynä kohtuullisella tuotolla

Katsaus kuluneeseen vuoteen

Selvitykset ja neuvonta

- Palvelupaikkojen ja niiden hinnoitteluperusteiden selvitys
  - Huoltopalvelut (kevät/kesä 2016)
  - Matkustaja-asemat (syksy 2016 →)
- Useita neuvontatapauksia
  - Lainsäädännön velvoitteet yleisellä tasolla

Verkkoselostusten etukäteisvalvonta

- Merisatamien ja VR-Yhtymä Oy:n yksityisraiteet rataverkon haltijoita koskevan markkinasääntelyn piiriin
  - Velvoite laatia verkkoselostus
- Sääntelyelin antanut verkkoselostusten luonnosversioista suosituksia
  - Keskitytty erityisesti perustietojen sekä palvelupaikka- ja hinnoittelutietojen esittämiseen
- Mahdollisuus myös jälkikääteisvalvontaan

Markkinaseuranta ja kansainvälinen yhteistyö

- Osallistuminen komission ja IRG-Railin markkinaseurantatyöhön
- Tapaamiset sidosryhmien kanssa
- IRG-Railin työryhmät liittyen hinnoitteluun, palveluihin pääsyyn ja markkinaseurantaan
- IRG-Rail Plenary, ENRRB

Toiminnan painopisteet vuonna 2017

Sääntelyelimen toiminta keskittyy seuraaviin asioihin vuonna 2017 (1 / 2)

- Verkkoselostusten jälkikäteisvalvonta
  - Sääntelyelimen antamien suositusten huomioiminen
- Palvelupaikkoja ja niiden hinnoitteluperusteita koskevat selvitykset jatkuvat
  - Matkustaja-asemat (loppuun saattaminen)
  - Tavaraliikenneterminaalit

Sääntelyelimen toiminta keskittyy seuraaviin asioihin vuonna 2017 (2 / 2)

- Palaute rataverkon hinnoittelua koskevasta laskentamenetelmästä
  - Rataverkon haltijan on toimitettava sääntelyelimelle laskentamenetelmänsä ja tarvittaessa vaiheittainen suunnitelma viimeistään 3.7.2017
- Rautateiden liikennepalvelujen loppukäyttäjien näkemysten kuuleminen rautatieliikenteen markkinoista
- Valitukset ja oikaisuvaatimukset etusijalla

Rautatiealan
SÄÄNTELYELIN

Kumpulantie 9, 00520 Helsinki

PL 467, 00101 Helsinki

Puhelin 029 534 5000

www.saantelyelin.fi